

I i

i *dt.* 1- Nguyên âm, đứng thứ 13 trong bảng chữ cái Quốc Ngữ 2- i ngắn phân biệt với y dài, phát âm gần giống nhau, nhưng chữ viết **y dài** lớn hơn và dài hơn.

i-ốt *dt. P.* iode Chất nước sát trùng, bôi ngoài da: *Xua hay dùng chất i-ốt bôi ngoài da trước khi chích thuốc.*

i tờ *dt.* Chữ i và chữ t trong bảng chữ cái Quốc Ngữ.

í *th.* Tiếng kêu tỏ vẻ ngạc nhiên: *Í, kỳ quá!*

í a *dt.* Tiếng láy trong các điệu hát dân gian: *Rằng a í a ta òa, lòng thương nhớ thương (Lý Quạ kêu).*

í ới *đgt. trtg.* Tiếng gọi nhau hay tiếng nói của nhiều người từ xa, nghe không rõ: *Trai gái trong làng Í a í ới ngoài đồng ruộng nghe thật vui tai.*

ì *đgt.* Không cura quây hay nhúc nhích, chỉ người không chịu nghe hay làm việc gì: *Ì thần xác (thng.), ì ra một đồng. Nói gì thì nói, nó cứ ì ra không nghe.*

ì ạch *tt.* Về nặng nề, chậm chạp, vì phải dùng sức để chuyển một vật nặng từ nơi này đến nơi khác hoặc khó nhọc làm việc gì: *Ì à ì ạch. Nó thờ hồng học vì phải ì ạch khuôn cái va-li nặng lên núi. Nó ì ạch học 4 năm mới xong Tú Tài.*

ì ầm *tt.* Tiếng động lớn nhỏ từ xa vọng lại: *Tiếng sấm ì ầm suốt đêm.*

ỉ *dt.* Nói tắt lợn ỉ là một giống heo nuôi thả ở quê, lưng cong vòng, bụng xệ xuống.

ỉ ôi *tt.* Kéo dài, dai dẳng mãi: *Năn nỉ ỉ ôi, khóc lóc ỉ ôi.*

ĩ *tt. khgd.* Chỉ tiếng động, không đứng một mình: *Tiếng trẻ em chơi đùa ầm ĩ.*

ị *đgt.* Bài tiết phân, ỉa, đi cầu, đi tiêu, đi vệ sinh, đi đồng, bĩnh (tglg.) đại tiện, đi rét-rum (A. restroom), đi toa- lét (P. toilette): *Cháu bé ị ra quần.*

ĩa *đgt.* xch. ị.

ĩa đùn *đgt.* Trẻ em ị ra quần hay ra nhà vì không biết hoặc không kịp vì đau bụng, tiêu chảy...

ĩa tuốt *đgt.* Trẻ mới sanh đi cầu nhiều lần phân lỏng hoặc chỉ toàn nước có bọt.

ích *dt.* 1- Thêm lên, có lợi, giúp cho thêm tốt: *Hữu ích, ích lợi. Ích quốc lợi dân (thng.).*

ích kỷ *tt.* Chỉ biết làm lợi cho mình: *Ích kỷ hại nhân (thng.).*

ích mẫu *dt.* Một loài cây nhỏ như cỏ mọc hoang, dùng chữa bệnh đàn bà đẻ: *Nhân trần, ích mẫu đi đầu. Để cho gái đẻ đón đầu thế này (cd.)*

ịch *trgt.* Tiếng động người té xuống đất hay một vật nặng rơi xuống đất: *Đường trơn bị té cái ịch!*

im *tt.1-* Giữ yên một chỗ, không động đậy 2- Không gây ra tiếng động, giữ yên lặng: *Đứng im. Im hơi lặng tiếng (thng.). Im lặng là vàng (tng.).*

im ả *tt.* Yên lặng, không có tiếng động ồn ào.

im ắng *tt.* Lặng thính, không có tiếng động.

im bắng *tt.* Bỗng nhiên im lặng, như biến mất một thời gian.

im bật *tt.* Đột ngột yên lặng: *Thầy giám thị đến, cả lớp đang ồn ào bỗng im bật.*

im ỉm *tt.* Yên lặng tựa như không có người ở: *Cửa đóng im ỉm ngày đêm.*

im lặng *đgt.* Giữ yên không nói: *Im lặng là vàng (tng.).*

im rơ *tt.* *Im re, im ru,* giữ lặng thính, nín khe: *Êm tu bà rù (thng.)*

im thin thút *tt. đgt.* Bỗng nhiên yên lặng: *Đến giờ trả bài, cả lớp đều im thin thút.*

im *đgt.* Lờ đi, dẫu đi, ém nhẹm, không nhắc đến: *Bao nhiêu đơn khiếu nại đều bị ông Giám Đốc im đi.*

in *đgt.* Làm thành ra nhiều bản giống như bản mẫu: *In báo, in sách, in tranh ảnh.*

in hệt *tt.* Giống nhau: *Anh em sinh đôi giống nhau in hệt.*

in ít *tt.* Một chút, chút ít: *Bỏ in ít muối thôi.*

inh *tt. 1-* Tiếng động lớn vang lên: *Tiếng la hét inh ỏi 2- Mùi nồng nặng xông lên: Có mùi gì thổi inh cả phòng.*

inh *tt.* Nằm lù lù một đồng: *Nó nằm chình ình cả ngày trên giường.*

inh bụng *tt.* Cũng nói là ãnh bụng hay ễnh bụng 1- Bụng lớn 2- Có chửa, có bầu hay mang thai.

ĩnh *đgt.* Ễnh, phưỡn ra, đưa bụng bự ra phía trước: *Ĩnh bụng ra.*

ĩnh ương *dt.* ĩnh ương: Con vật cùng loài ếch nhái, bụng lớn, kêu to: *Bán bò đi tậu ĩnh ương (tng.).*

ít *tt.* Số lượng nhỏ hơn hơn trung bình: *Có ít người đến. Tiền ít thật nhiều (tng.).*

ít có *tt.* Hiếm xảy ra: *Ít có người chịu nhặt rác như vậy.*

ít nhất *trgt.* Mức thấp nhất: *Ít nhất cũng phải học xong Trung học.*

ít nhiều *tt.* Có: *Ít nhiều gọi là có đóng góp vào việc chung.*

ít ỏi *tt.* Một số rất nhỏ, không đáng kể: *Trồng nhiều cây mà hái trái được quá ít ỏi.*

ịt *đgt.* Tiếng heo, lợn kêu: *Con lợn kêu ịt ịt.*

ũu *tt.* 1- Mềm, hết giòn: *Bánh mứt không đậy kín, bị ũu hết rồi* 2- Buồn bã, mệt mỏi, hết hăng hái: